

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 78154-2022

Onderwerp: Zienswijzeverzoek Kadernota 2024 Veiligheidsregio Brabant-Noord

Auteur	: Lisanne Janssen	
Domein/tema	: Dienstverlening / Veiligheid	
E-mail	: Lisanne.Janssen@gemeentemaashorst.nl	Effect op de begroting
Port.	: M.J.D. Donders-de Leest (wnd.)	☒ Ja ☐ Nee

Onderwerp

Zienswijzeverzoek Kadernota 2024 Veiligheidsregio Brabant-Noord

Voorstel

1. In te stemmen met de kadernota 2024 van Veiligheidsregio Brabant-Noord
2. In te stemmen met de concept zienswijze
3. Financiële meerjarige effecten, zoals weergegeven in de financiële paragraaf, opnemen in de 1e bestuursrapportage van 2024

Inleiding

Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de deelnemende gemeenteraden op grond van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen hun zienswijze te geven op de Kadernota 2024.

In de Kadernota zijn de (financiële) uitgangspunten opgenomen om uitvoering aan te geven aan het door het Algemeen Bestuur op 16 december 2022 vastgestelde beleidsplan 2024-2027. Het Beleidsplan beschrijft de missie en visie van de Veiligheidsregio voor de periode tot en met 2027 en de ambities en opgaven waar de Veiligheidsregio voor staat.

Het Algemeen Bestuur beslist op 23 maart 2023 over de Kadernota 2024. Het Algemeen Bestuur betreft alle zienswijzen in deze besluitvorming. In de zienswijzen geven de gemeenteraden hun mening over de concept-Kadernota. De deelnemende gemeenten kunnen zo invloed uitoefenen op het beleid en de (inwoner)bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling. De gemeenten worden verzocht om uiterlijk 16 maart 2023 hun zienswijzen te geven.

We vragen u met uw zienswijze de beleidslijn uit de Kadernota 2024 te ondersteunen, zodat het Algemeen Bestuur deze ongewijzigd kan vaststellen en haar voornemen tot deelname kan voortzetten.

Beoogd effect

Met de vaststelling van de zienswijze ondersteunt de raad de beleidslijn uit de Kadernota 2024 en vraagt de raad aandacht voor de impact van de verhoging van de inwonerbijdrage. Daarnaast spreekt uw raad de zorg uit over het toekomstbestendig op niveau blijven van de Veiligheidsregio. Als Veiligheidsregio Brabant-Noord werken wij met elkaar aan een veilige Brabantse leefomgeving. Dat doen we samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Zo leren we als samenwerkende gemeenten met en van onze veiligheidspartners over (de aanpak van) belangrijke veiligheidsthema's, nu en in de toekomst. Deze missie/visie vormt de basis voor het Beleidsplan 2020-2023 'Samen veiliger' van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Met de Kadernota 2024 wordt de beleidsperiode 2020-2023 afgerond. Gelijktijdig is het nieuwe beleidsplan op dit moment in ontwikkeling. De ambities voor het nieuwe beleidsjaar zijn verkennend besproken met het bestuur. Deels wordt hier ook op geanticipeerd in deze Kadernota.

De kadernota 2024 volgt het huidige beleid en bevat hiervoor (financiële) beleidsmatige uitgangspunten. Ook het huisvestingsplan 2024-2027 en de benodigde investeringen die hiervoor nodig zijn, zijn verwerkt in deze Kadernota. Tegelijkertijd speelt de Kadernota in op nieuwe ontwikkelingen. Landelijk is er geconstateerd dat het fundament van de Veiligheidsregio's moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De Veiligheidsregio's krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor. De regio's moeten wel zelf hun basis op orde hebben. In de Kadernota 2024 wordt geconstateerd dat deze basis binnen onze Veiligheidsregio op dit moment op het gebied van de informatie-organisatie nog onvoldoende is. Daarom wordt een versterking voorgesteld die nu ingezet moet worden. Zo kan in de nieuwe beleidsperiode doorontwikkeld worden in aansluiting op de landelijke ontwikkelingen. Ook op het gebied van vakmanschap en paraatheid is nu een versterking nodig, omdat er in de praktijk minder vrijwilligers kunnen instromen dan uitstromen.

In de kadernota zijn de (financiële) uitgangspunten opgenomen om aan het beleid en de actuele ontwikkelingen uitvoering te geven. Deze uitgangspunten worden door de Veiligheidsregio gebruikt bij het opstellen van de Programmabegroting 2024.

Argumenten

1.1 De Kadernota 2024 is in lijn met het huidige Beleidsplan 2020-2023, anticipeert op (landelijke) ontwikkelingen en houdt al rekening met de nieuwe beleidsperiode vanaf 2024.

De Kadernota 2024 kent de bijzonderheid dat het ziet op het eerste begrotingsjaar van de nieuwe beleidsperiode, terwijl het nieuwe beleid pas eind 2023 vastgesteld wordt. Dit begrotingsjaar kan daarom gezien worden als een jaar waarin de huidige beleidsperiode wordt afgerond. De nadruk ligt hierbij op de opgaves rondom informatievoorziening en vakmanschap/paraatheid bij de brandweer. Deze opgaves zijn ook in lijn met de Strategische koers die als basis voor het nieuwe beleidsplan geldt. Daarnaast is, conform afspraak, het Huisvestingsplan 2024-2027 verwerkt in deze Kadernota. Het Algemeen Bestuur heeft geconstateerd dat de keuzes die zijn gemaakt voor de huidige beleidsperiode de juiste waren en dat er goed is geanticipeerd op (landelijke) ontwikkelingen. Langdurige crises als corona en vluchtelingen hebben gezorgd voor een versnelling in ontwikkeling en een nadrukkelijker positionering van veiligheidsregio's als coördinerende en uitvoerende organisaties. Dit vraagt om veerkracht en wendbaarheid. Landelijk wordt het tempo opgevoerd op het gebied van crisisbeheersing en informatievoorziening. Het Rijk

speelt nadrukkelijk in op deze ontwikkeling en heeft hiervoor ook middelen beschikbaar gesteld. De besteding hiervan wordt verder uitgewerkt in het nieuwe Beleidsplan 2024-2027. In de huidige Kadernota ligt de focus op het behalen en behouden van het basisniveau dat nodig is om de komende jaren de gewenste doorontwikkeling in te kunnen gaan.

1.2 De genoemde intensiveringen zijn onontkoombaar

Er worden extra middelen gevraagd voor informatievoorziening en een toekomstbestendige brandweer. Met de middelen kunnen onderdelen van het huidige beleidsplan bestendig worden en wordt voorgesorteerd op de nieuwe beleidsperiode. Deze impulsen zijn onontkoombaar en kunnen niet uitgesteld worden tot een integrale afweging rondom het nieuwe beleidsplan.

- Ten aanzien van de *informatievoorziening* zijn impulsen nodig om de basis op orde te krijgen en de eerste stappen te kunnen zetten naar een datagedreven organisatie. Alleen dan kan de regio voldoen aan geldende wet- en regelgeving en een bijdrage leveren aan de regionale en landelijke informatievoorziening, zoals van de regio wordt verwacht. Een ontwikkeling die hierbij relevant is, is de structurele verhoging van de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR) om het fundament van veiligheidsregio's te versterken. Landelijk is afgesproken de middelen aan te wenden voor onder andere het versterken van de informatiepositie en -systemen van de veiligheidsregio's. De lokale versteviging die in de Kadernota 2024 wordt voorgesteld moet nu opgepakt worden wil de regio geen risico's lopen rondom informatieveiligheid en mee kunnen in de doorontwikkeling die landelijk is afgesproken en wordt gefinancierd.
- Ten aanzien van de toekomstbestendige *brandweer* geldt op dit moment dat er te weinig opleidingen kunnen worden aangeboden om aan de stijgende vraag te voldoen. Hierdoor kunnen er minder vrijwilligers instromen dan er uitstromen. Op termijn vormt dit een risico voor de continuïteit van de brandweezorg. Door extra middelen kan het vakmanschap op een toekomstbestendige wijze georganiseerd worden. Dit langer uitstellen zorgt voor verlies van potentiële vrijwilligers die niet of pas laat aan de brandweeropleiding kunnen beginnen.

1.3 Het investeringsplan huisvesting wordt conform afspraken aangeboden

Waar het gaat om huisvesting is bij de overdracht in 2019 de keuze gemaakt om met een 4-jarig huisvestings- en investeringsplan te werken. Er wordt elke vier jaar gekeken naar noodzakelijke nieuwbouw, renovatie en majeure ontwikkelingen. Hierbij is overwogen dat kosten toch komen, of het eigendom nu bij de gemeenten ligt of bij de Veiligheidsregio. Er is toen benoemd dat de structurele kosten nog enigszins zouden stijgen in de toekomst. De kostenstijgingen en ambities op duurzaamheid hebben ook invloed op de stijging van de inwonersbijdrage. Het gaat om kosten die vroeg of laat gemaakt moeten worden en die belangrijk zijn om te (blijven) voldoen aan de doelstellingen op het gebied van huisvesting en duurzaamheid. Centraal staat de verduurzaming van een zevental kazernes, de nieuwbouw van kazernes Liempde en Drunen en de renovatie van de kazerne Berghem. Knelpunten uit de huidige periode, zijnde kazerne Oss (hogere rente) en de hoofdlocatie 's-Hertogenbosch (gestegen bouwkosten), zijn eveneens verwerkt.

1.4 Het oud voor nieuw principe is niet meer houdbaar

In april 2022 heeft de Veiligheidsregio bij het aanbieden van de Programmabegroting 2023 benoemd dat het 'oud voor nieuw' principe haar grenzen heeft bereikt. Dit wordt nu bevestigd. Afgelopen jaren zijn een aantal structurele financiële knelpunten vanuit het principe oud voor nieuw opgelost. Het gaat om een structureel bedrag van € 660.000,-. Ook zijn een aantal financiële knelpunten met incidentele middelen opgelost (o.a. project Digitale Werkplekken € 1,5

miljoen). De Veiligheidsregio geeft nu aan dat er geen ruimte meer is. Er zijn grotere impulsen nodig dan aanvankelijk gedacht. Dit komt door een stijging van kosten (bijv. ten aanzien van huisvesting), maar ook doordat de opgave ten aanzien van informatieveiligheid een vlucht heeft genomen in de afgelopen jaren en meer vraagt van de Veiligheidsregio's. Een uitgevoerde benchmark laat daarnaast zien dat Veiligheidsregio Brabant-Noord een van de goedkoopste regio's is, wat mede onderbouwt dat er geen ruimte meer is om binnen de eigen begroting nieuwe structurele middelen vrij te maken.

Kanttekeningen

1.1 Er wordt een forse verhoging van de inwonerbijdrage gevraagd

De verhoging van de inwonersbijdrage die nu wordt gevraagd is fors. Er wordt in 2024 € 3,64 per inwoner extra gevraagd (excl. Indexatie) om aan de onontkoombare opgaves en huisvesting invulling te kunnen geven. Hier komt de indexatie nog bij. Deze zal naar verwachting hoger zijn dan nu wordt gepresenteerd. Gemeenten worden op alle vlakken geconfronteerd met kostenstijgingen. In de toekomst kan dit leiden tot financiële knelpunten die ook gevolgen kunnen hebben voor de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio. Dat er geen ruimte meer is om binnen de eigen begroting ban de regio mogelijke tegenvallers of impulsen op te vangen baart zorgen.

1.2 Het is belangrijk dat de Veiligheidsregio de basis op orde heeft en houdt

In deze Kadernota wordt een flinke versteviging gevraagd om de basis op orde te krijgen (informatieveiligheid) en houden (brandweeropleidingen). Dit heeft deels te maken met nieuwe of versnelde ontwikkelingen in de afgelopen jaren. Tegelijkertijd laat de benchmark zien dat de regio nog altijd onder gemiddeld is gefinancierd. Het is een vereiste dat de Veiligheidsregio de basis op orde heeft. Een omslag is hierin nodig, zodat de regio structureel op niveau kan blijven. Dit geeft ruimte voor de regio om niet alleen op gemiddeld niveau te komen, maar daar ook te blijven. Dit zal voor gemeenten inhouden dat er, naast deze onontkoombare impuls, richting het nieuwe beleidsplan ook rekening gehouden moet worden met mogelijke impulsen voor de nieuwe periode en de financiële vertaling hiervan via de gemeentelijke bijdragen. Dit zal onderwerp van gesprek zijn in de meerjarige integrale beleidsafweging rondom het nieuwe beleidsplan 2024-2027.

1.3 Onzekerheid kostenstijgingen

De Veiligheidsregio vraagt aandacht voor de extreme prijsstijgingen van dit moment die gevolgen kunnen hebben in 2023. Dit kan mogelijk leiden tot forse tekorten. Als dit aan de orde is zal het bestuur met een passend voorstel komen. Over de verdere toekomst en gevolgen voor het begrotingsjaar 2024 is nu nog geen inschatting te maken.

1.4 Onze begroting is niet alle jaren structureel sluitend

Ons uitgangspunt is voor alle jaren een structureel sluitende begroting. Voor wat betreft de jaren 2023 en 2026 is het begrotingssaldo momenteel negatief.

De Bestuursrapportage 2022 laat de volgende ontwikkeling zien:

(Bedragen x € 1.000, V= voordeel, N= Nadeel)

2022	2023	2024	2025	2026
------	------	------	------	------

Saldo meerjarenbegroting Berap

V 8.477	N 520	V 3.606	V 6.577	N 789
---------	-------	---------	---------	-------

Dit is uiteraard een moment opname, maar wél de huidige stand van zaken en daar moeten we naar handelen.

Er is dus in geen dekking voor voorstellen met structurele financiële gevolgen die betrekking hebben op de jaren 2023 en 2026.

Mocht de raad instemmen met dit voorstel dan zal er bij het opstellen van het bestedings- en dekkingsplan 2023-2026 als onderdeel van de Kadernota extra dekking gezocht moeten worden in een combinatie van;

- Herijking bestaand beleid, oftewel andere zaken niet meer doen
- Bezuinigingen, oftewel het concreet stoppen met activiteiten
- De inzet van onze algemene reserve als structureel dekkingsmiddel
- Belastingverhoging voor onze inwoners, bedrijven en gasten.

Financiën

De concept Kadernota bevat voorstellen die gevolgen hebben voor de gemeentelijke bijdrage van 2024 tot en met 2027. Het gaat om voorstellen om beleid te bestendigen en onvermijdelijke ontwikkelingen door te voeren. Daarnaast is het huisvestingsplan 2024-2027 in deze kadernota opgenomen. Op pagina 16 van de Kadernota is hier een samenvattend overzicht van opgenomen.

Er wordt daarnaast uitgegaan van een gemiddelde loon- en prijsindexatie van 3,21% voor de VRBN (excl. GHOR) en 6,51% voor de GHOR voor 2024. In maart 2023 volgen de definitieve indexcijfers. Deze zijn dan de basis voor de nieuwe Programmabegroting 2024. Gezien de huidige inflatiecijfers ligt het in de lijn der verwachting dat de uiteindelijke indexering bij de begroting hoger uitvalt. Wat dit exact voor de bijdrage van de gemeente Maashorst gaat betekenen, is nu nog niet duidelijk. De raad zal hierover nader geïnformeerd worden zodra meer duidelijkheid wel te geven is.

De gemeentelijke bijdragen in 2024 zijn (incl. indexatie):

	Bijdrage gemeenten	Bijdrage per inwoner
VRBN (exl. GHOR en BZ)	€ 44.685.887	€ 67,25
GHOR	€ 751.853	€ 1,13
Bevolkingszorg	€ 768.806	€ 1,19
Totaal	€ 46.206.546	€ 69,57

Ten opzichte van de inwonersbijdragen in 2023 betekent dit een stijging van € 5,74 incl. indexatie (€ 3,64 excl. Indexatie) in 2024 oplopend tot € 7,59 in 2027.

Samenvattend geeft dit meerjarig het volgende beeld:

	2024	2025	2026	2027

Bestendinging beleid/ onvermijdelijke ontwikkelingen	3,64	3,87	4,36	5,49
Indexering 2024	2,10	2,10	2,10	2,10
Indexering vanaf 2025	-	pm	pm	pm
Totale verhoging van de inwonerbijdrage	5,74	5,97	6,46	7,59
Verhoging bijdrage VRBN	€324.290	€337.465	€366.449	€432.324

Voor de gemeente Maashorst komt de totale bijdrage voor 2024 daarmee uit op € 4.060.345,-. Ten opzichte van 2023 is dit een verhoging van de bijdrage van € 324.290,-. Na de verwerking van de indexering ter grootte van € 122.560 resteert een daadwerkelijk bij te ramen bedrag van €201.730 voor 2024.

De Veiligheidsregio heeft tevens in bovenstaande tabel een meerjarenraming voor de gemeente Maashorst afgegeven. Hierin wordt een ophoging van de financiële bijdrage ten opzichte van 2024 weergegeven en ook gevraagd ter grootte van:

- 2025: €13.175
- 2026: €28.984
- 2027: €65.874.

Met name 2027 laat een duidelijke stijging zien wat grotendeels veroorzaakt wordt door stijging vanuit het Huisvestingsplan 2024-2027 voor nieuwbouw en renovatie.

De gevraagde bijdragen zullen verwerkt worden op FCL/ECL 61100000/ 43301, Veiligheidsregio Brabant-Noord/ Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling.

Duurzaamheid

In het Beleidsplan 2020-2023 van de Veiligheidsregio is de ambitie 'samen duurzaam' opgenomen. In 2021 is deze ambitie uitgewerkt in een programma dat op dit moment uitgevoerd wordt en is gericht op een duurzame toekomst in 2040. De duurzaamheidsambities zijn in deze Kadernota nadrukkelijk verwerkt in het Huisvestingsplan, waar bij renovatie en nieuwbouw ook de duurzaamheidsambities toegepast worden.

Participatie

n.v.t.

Communicatie

Alle gemeenteraden krijgen de gelegenheid hun zienswijze te geven op de concept-Kadernota 2024. Uw zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord zodat deze betrokken kan worden bij de besluitvorming door het Algemeen Bestuur op 23 maart 2023.

Vervolg

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio stelt het beleidsplan op 23 maart 2023 vast.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Zienswijzebrief Veiligheidsregio Brabant-Noord
2. Concept Kadernota 2024
3. Concept zienswijze

Uden, 7 februari 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D. van Deurzen

M.J.D. Donders-de Leest (wnd.)